
OBSAH

I.

Integrální realismus	9
Staré účty	17
Lyrická próza	21
Dvě knihy	23
Programy a mladé umění	25
K charakteru Hrubínovy poezie	26
Literatura a společnost	28
Mladé prózy Jana Opolského	29
Povinnost moderního čtenáře	30
Procházka po divadle	31
Poezie a lyrická próza	33
Cesta za Bohem a člověkem	34
Ženské záležitosti	35
Na prknech nového jeviště	40
Výzva	42
Nové umělecké myšlení	45

II.

Mír světa	67
Armáda v Národním divadle	68
Otevřte hranice!	69
Hovoříme s anglickými vojáky	71
Setkání dvou světů	72
Mladé umění	73
Umění a agitace	74
Démjan Bědnyj o agitační poezii	75
Démjan Bědnyj mrtev	76
Společně s SSSR i v kultuře	77
Pro koho pišeme své knihy?	79
Kulturní sabotáž	81
Od utopie ke skutečnosti	83
Prvě svobodné knihy	84
Na paměť Vladislava Vančury	85
Život Josefa Hory	86

Rekviem za Josefa Horu	88
O Josefu Horovi	90
Tryzna za mrtvého	92
Předpoklady lidového umění	93
Básník lidu	95
Nad hrobem Sládkovým	97
Těšínská země se hlásí	98
Kritickému měsičníku	99
Nad dilem Jiřího Ortena	100
Člověk č. 217	103
Vojáci a spisovatelé	105
Sovětská kultura za vlastenecké války	106
Pozdravy z Francie	107
Kultura v životě a na papíře	108
Několik slov k časopisu Vpřed	110
Nové Slovo	111
První kniha našeho nakladatelství	112
Smysl Květnové literární soutěže	113
Poezie revoluční a vlastenecká	114
Avantgarda a reakce	116
Sen jednoho vězně	119
Básník a lid	121
Národ plechových hub	122
Válka v sovětském básničtví dneška	124
Mluvili jsme s Werichem	126
Mladá československá kultura	128
Poznámky k dialektickému materialismu v kritice, estetice a umění	130
Dva básnické dokumenty	136
Básničtví těchto let a příštích	138
K nové knize S. K. Neumanna	139
Ilja Erenburg, básník nového světa	141
Výstavba a kritika	143
Nový typ vysokoškolského studenta	145
Poezie Ameriky	146
J. V. Stalin, revolucionář a budovatel	148
Myslit v pětiletkách	149
Co je to avantgarda	151
O jedné vyšší syntéze	153
Poslední zamýšlení nad životem	154
Poslední básnická skladba Josefa Hory	155

Zapomenuté jubileum	156
Knihy pro mládež v SSSR	158
Lenin budovatel	161
Knihy, o kterých jsme nevěděli	163
Vyšel Egon Hostovský	166
Lyrické profily 45	167
Třetí kniha Michala Sedloně	171
Lyrické profily. Kontinuita životního pocitu	172
Nad mladou básnickou knihou	177
K charakteristice nejmladšího umění	179
Dvakrát básně Jaromíra Hořce	181
Maloměšťáctví a socialismus v umění	183
První květen kdysi a dnes	186
Rok naší svobodné práce	188

III.

Optimismus a skepse	193
F. X. Šalda a dnešek	200
Válečná generace	202
Ideologie syntetismu	210
O českých debatách	217
Zproblematizovaná literatura	220
Problematika přelomu	226
Poslání literární kritiky ve společnosti	230
Přihlásil jsem se dodatečně pouze ke krátké replice...	242
O socialistickém realismu	243
Debaty okolo marxismu	246
Paříž a my	247
Nejmladší český surrealismus	251
Větrné mlýny	252
Problém současné literární kritiky	255
Otázky surrealismu	257
Co nebude v dějepise	264
Nová korespondence Šaldova	265
Jiří Orten, básník života a smrti	267
Kniha o Chaplinovi	269
K profilu Jaroslava Haška	270
Jaké povinnosti má umělec k národu? Jaké povinnosti má národ k umělců?	272

I. S. Turgeněv, Měsic na vsi	386
Otazníky nad Williamem Saroyanem	388
Stručně o Ostrovském	390
Historický Cyrano de Bergerac	391
O autorovi Cyrana	393
Leonid Leonov, Polovčanské sady	394
K nové inscenaci Zapské	396
Shawovo dílo mistrovské	398
G. B. Shaw o socialismu	401
Leonid Rachmanov, Profesor Poležajev	402
Otázky soudobé dramaturgie	404
Komentář k činohernímu pořadu	408
Hra o nové vesnici	414
Gabrielův Jan Želivský	416
Na okraj Molièrova Bařtipána	418
J. K. Tyl, Tvrdochlavá žena	421
Ježek, Voskovec, Werich, Nebe na zemi	424
Závěrem činoherní sezony	427
Komentář k činohernímu repertoáru	430
K Divadelní žatvě 1950	438
První verze Maryši bratří Mrštíků	442
K novému provedení Maryši	447
O vzniku a studiu Krále Ječminka	453
Nový text Tylova Strakonického dudáka	455
Komedie o radosti, odvaze a lásce	456
Komedie o radosti, odvaze a lásce	460
Jan Žižka – drama revoluční jednoty národa	461
Čechovův Višňový sad	464
Romeo a Julie jako hra renesanční	469
Burianův přepis Švejka	476
Josef Topol, Půlnoční vítr	478
Honoré de Balzac, Kabinet starožitnosti	480

V.

O krizi v literatuře	485
František Halas, Básně	496
Halas esejista	531
Nad novou knihou Eduarda Petišky	538
Na téma tří knih	540
Deniky Jiřího Ortena	558

Dvě nové básnické sbírky	578
Anketa Kruhu o poezii a kritice	581
Josef Nesvadba, Tarzanova smrt	584
Jiří Weil, Život s hvězdou	585
Horečná bdělost Jiřího Koláře	589
Kritikové odpovídají	602
Eduard Petiška, Uprostřed	605
Setkání	609

VI.

Za Bertoltem Brechtem	613
Teorie a tvorba	617
Bertolt Brecht, Myšlenky	649
Aby se zděsil sebe sama	661
Současný Brecht	665
My a Brecht	675
Ernst Busch	676
Bertolt Brecht, Divadelní hry I.	679
Bertolt Brecht, Divadelní hry II.	694
Bertolt Brecht, Divadelní hry III.	707
Brechtův Kavkazský křídový kruh	724